

תנו רבנן

החופר בור ברה"י ופתחו לרה"ר חייב! וזהו בור האמור בתורה. דברי ר' ישמעאל.
 ר' עקיבא אומר: הפקיר רשותו ולא הפקיר בורו זהו בור האמור בתורה.

(כא:לג) וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר ולא יכסנו ונפל שמה שור או חמור. זהו בור שפתח בו הכתוב תחלה לניזקין
 (כא:לד) בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו. זהו בור שפתח בו הכתוב תחלה לתשלומין

בור ברשה"ר - או הפקיר בורו*		בור ברשה"י והפקיר רשותו אבל לא בורו	
רבה	חייב	ר"ע: חייב {מתני'}	ר"י: פטור
	"כי יכרה וכי יפתח"	"בעל הבור"	"בעל הבור" היינו תקלה
רב יוסף	ר"ע: פטור	ר"י: חייב {מתני'}	חייב
	מצריך צריכי	"כי יכרה וכי יפתח"	"בעל הבור"

* לשיטת רש"י (ג. ד"ה בעל התקלה), אבל תוס' (נא. ד"ה בור, וכח: ד"ה ה"מ) חולקים וסוברים דפטור.

זהו בור האמור בתורה	ר' עקיבא	ר' ישמעאל
רבה	שפתח בו בתשלומין	למעוטי דר"ע
רב יוסף	למעוטי דר"י	שפתח בו לניזקין

מיתבי:	הקושיא		התירוץ	
	לרבה	לרב יוסף	לרבה	לרב יוסף
החופר בור ברה"ר ופתחו לרה"י פטור וכו'	בור ברשה"י פטור	כר' ישמעאל דפותר ברה"י	כדברי הכל ורישא שלא הפקיר לא רשותו ולא בורו	כדברי הכל וסיפא דארווח ארווחי לרשה"ר
	בור ברשה"י חייב (רק לאושין פטור)	כר' עקיבא דמחייב ברה"י	כדברי הכל דהרי ברה"י לכו"ע חייב	
והחופר בורות ברה"י הסמוכה לרשה"ר כגון לאושין פטור				

מיתבי:	הקושיא		התירוץ	
	לרבה	לרב יוסף	לרבה	לרב יוסף
החופר בור ברשות היחיד ופתחו לרה"ר חייב	ברשה"ר חייב וברשה"י פטור	כולה ר' ישמעאל	ר' ישמעאל דמחייב גם ברשה"ר	
	בור ברשה"י פטור	דמחייב ברשה"ר ופותר ברה"י	סיפא מני? הרי ברה"י לכו"ע חייב	בחופר לאושין ודברי הכל